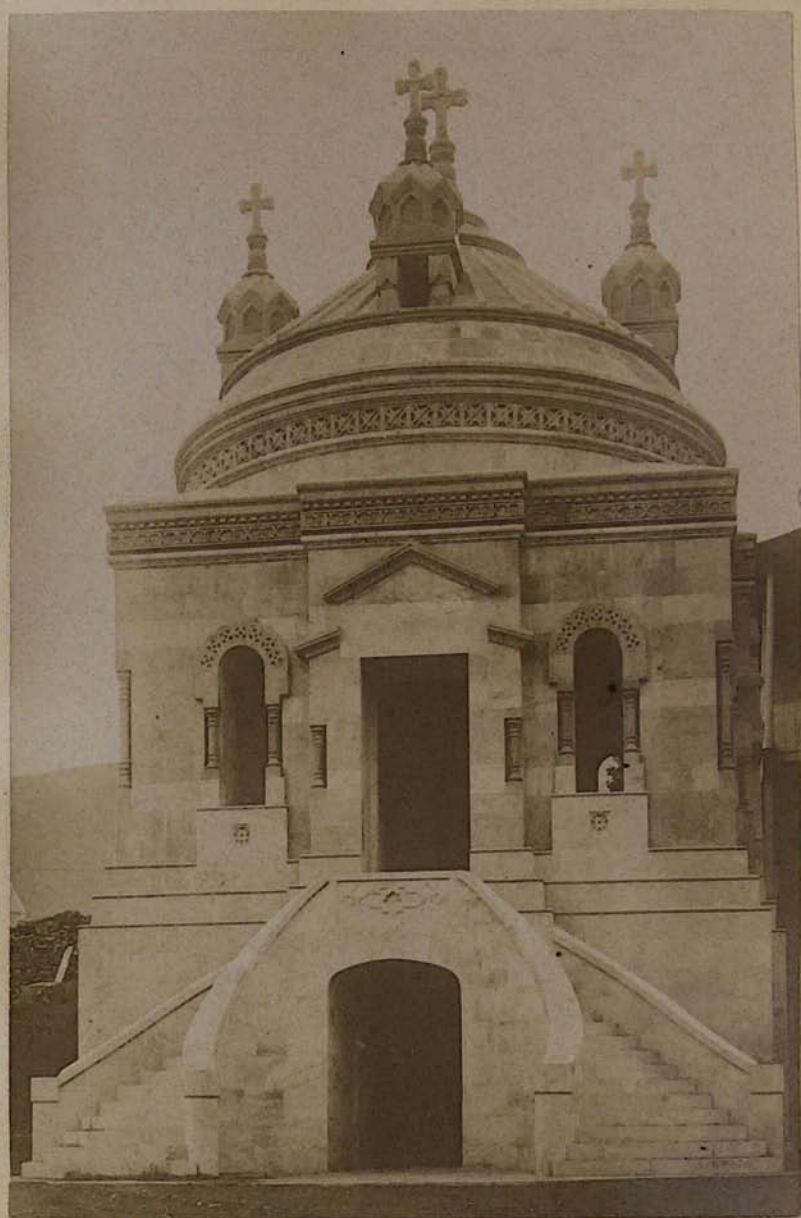

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆ

ԹԻՖԼԻՍԻ ՎԱՆԱՑ Ա. ԵԿԵՂԵՑՈՒ

ԱՆԵՏԻՍ Բ. ՂՈՒԿԱՍԻԱՆՑ
ՀԻՄՆԵԳԻՐ ԵՒԵՂԵՑԱԿԱՆ ԲԵՆԳԱՐԱՆԻ
ԹԻՖԼԻՍԻ ՎԱՆԱՑ Ա. ԵԿԵՂԵՑՈՒ

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԹԱՆԳԱՐԱՆ

Չատ անդամ է խօսուել լրագրութեան մէջ, թէ Հայաստանի այս ու այն կողմը երևան են գալիս տեսակ տեսակ հնութիւններ, բայց այդ ամենը մասամբ ընկնում է եւրոպացիների ձեռքը, իսկ մեծ մասամբ մեր փառաւոր անցեալի այդ թանկագին մնացորդները ժողովրդի տգիտութեան շնորհիւ փճանում են և ոչնչանում, մետաղը հալւում է կամ ջարդուելով այլ նպատակի համար է գործ դրւում, իսկ մագաղաթը այրւում կամ կարասներին որպէս կափարիչ ծառայում:

Դեռ 1877 թուին անգլագական «Փորձ» ամսագիրը խօսելով անցեալի յիշատակարանները ուսումնասիրելու մասին՝ առաջարկում էր «հիմնել մի ընկերութիւն», որի նպատակը պիտի լինէր «հետազօտել հնութեան յիշատակարանները և ձեռք բերել հնագիտական իրեղէններ»:

Այնուհետև այդ խնդիրը նորից արծարծուեցաւ 1893—5 թուերին, երբ գործի գլուխ անցնելով յարգելի հնասէր պ. Միք. Թամամչեանը, սկսաւ նախապաշարաստական ժողովներ գումարել, որին մասնակցում էին Թիֆլիս գտնուող մի քանի յայտնի հայ գրադէտներ և ներքոյ ստորագրեալս, այդ տեսակ մի կրօնական-պատմական թանգարան բանալու Թիֆլիսի Հայոց Վանքի մայր եկեղեցու բալում թեմակալ Առաջնորդի հովանաւորութեան ներքոյ: Մասնաժողովը դիտաւորութիւն ունէր դորա համար նախապէս մի յարմարաւոր շէնք կառուցանել նոյն տեղում: Ոգևորուած այդ ցանկալի գործով նոյն ժա-

մանակները մենք այդ խնդիրը մի յօդուածով արծարծեցինք և «Արձագանք»-ի էջերում:

Բայց խնդիրը միանգամից այլ կերպ վճռուեցաւ:

Թիֆլիսին ոչ անձանօթ բարեգործ պ. Աւետիս Ղուկասեանը, որ, ինչպէս յայտնի է, իւր հաշուով կառուցել է Բազուի Հայոց Մարդասիրական ընկերութեան շինութեան հրաշակիրտ դահլիճը, որ կառուցել է մի սրբաւատաշ հոյակապ շինութիւն Սեանի հռչակաւոր մենաստանի մօտ, հայ լրագրութեան մի հարուստ ժողովածու պնելով՝ նուիրել է ս. Էջմիածնի մատենադարանին և այլն, յայտարարութեամբ 1897 թ. յունիս ամսին խոստացաւ Ազգիս Վեհ. Հայրապետին իւր ծախքով մի մեծածախ բայց փոքր թանդարան կառուցանել Վանքի բակում և Հայրապետական կոնդակով հաճութիւնը ստանալուց յետոյ ձեռնարկեց իսկ գործին:

Այսօր գրեթէ պատրաստ է այդ ցանկալի շինութեան, որի բացումը տեղի պիտի ունենայ առաջիկայ սիպտեմբեր ամսին:— Վանքի արևմտեան կողմը, մաքուր, սրբաւատաշ և կոփածոյ, սպիտակ ու կարմիր քարերից, քանդակներով ու հայկական ճարտարապետութեամբ մի հրաշակիրտ է դա, կամարակապ և չորս փոքրիկ կաթողիկէներով զարդարուած: Արևելեան կողմից մուտքը բացւում է երկու քարաշէն և աղեղնաձև սանդուխների վրին: Եօթը ճոխ և մեծ որմնապահարաններ են պատրաստուած թանգարանի իրեղէնների համար: Եւ առ հասարակ շինութեան, թէ և փոքր, բայց հաճոյական տալաւորութիւն է գործում տեսնողի վերայ:

Մենք ակտորժ հաճութեամբ կցում ենք «Էդումայ»-ի ներկայ գրքին ինչպէս եկեղեցական թանգարանի, այսպէս նաև իրան՝ յարգելի հիմնադրի նկարները, մանաւանդ որ մեր ունեցած հաւաստի տեղեկութիւններով՝ պ. հիմնադիրը թանգարանի հաստատութեան հետ դիտա-

ւորութիւն ունի կապել մի բանի շատ օգտակար և ցանկալի ձեռնարկութիւններ:

Կլամպագէիք, որ պ. Ղուկասեանը շատ հետևողներ ունենար հայութեան մէջ:

Դիւս ա. Բաե. Աղանեանց

ՆԵՐՍԻՍԵԱՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ԴՊՐՈՑԻ 75 ԱՄԵԱԿԸ

Ինչպէս վաղօրօք ծանուցուած էր լրագիրներում՝ անցեալ մայիսի 21-ին տօնուեցաւ Ներսիսեան Դպրոցի 75 ամեայ գոյութեան տարեդարձը:

Դպրոցի բակը զարդարուած էր ամեն կերպ. Շուրջը կախուած էին Օգոստ. Կայսեր, Ներսէս Յի և յաջորդ կաթողիկոսների ու Դպրոցի մի քանի բարերարների պատկերները: Իսկ վահանները վրայ դրուած էին Դպրոցի երկու երկու հին տեսուչների եւ երեք բարերարների անունները: Ներկայ էր բաւական բազմութիւն:

Հանգէսի սկզբում թեմիս բարձր սրբազան Առաջնորդ Տ. Դէորդ Արքեպիսկոպոսը հոգեւորական դասի հետ հոգեհանգիստ կատարեց Դպրոցի հիմնադրի՝ Ներսէս Յ. Հայրապետի համար, որից յետ անմիջապէս Տ. Դէորդ Սրբազանը հանգէսը բացեց մի գեղեցիկ ճառով, որի մէջ բնաբան առնելով այն, թէ ինչպէս Յիսուս մի քանի հացով ու ձկնով հազարաւորներ կերակրեց՝ ցոյց տուեց որ նոյնպէս էլ Ներսէս կաթողիկոսը ոչնչից այգւղիսի մի մեծ հաստատութիւն ստեղծեց հայազգի չքաւոր մանուկների համար:

Նրդեցիկ խումբը պ. Մ. Նքմալեանի ղեկավարութեամբ երգեց Կայսերական հիմնը, Այնուհետեւ հոգաբարձու պ. Քաւանթարը կարդաց Ազգիս Վեհ. Հայրապետի սրբատառ կոնդակը, որ, ինչպէս եւ հիմնը լսեցին ոտքի կանգնած. Նորին Օծութիւնը օրհնելով երջ. Հիմնադրի յիշատակն՝ այդ կոնդակով պատուիրում էր հոգաբարձութեան. ա) հինգ որդեգիր նշանակել Դպրոցում, Կիլիկիայի, Աղթամարի, Պարսկաստանի, Ուտիացոց աշխարհի եւ Չէրքէզահայոց վիճակներից, որոնք ուսումնաւարտելուց յետ գնան իրանց հայրենիք եւ հոգեւորականներ լինին. բ) ի նկատի առնել Դպրոցի այժմեան ուսուցիչներից նոցա, որոնք 25 տարի ծառայել են ուսուցչութեամբ թէ՛ Ներսիսեան եւ թէ՛ այլ դպրոցներում, եւ գ) տեսչին եւ ուսուցիչներին տալ միանուագ պարգև ի պատիւ հանդիսին:

Դպրոցի տեսուչ պ. Բալաղեանը կարդաց Ուսումնական